IX kadencja

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

Komisja Zdrowia

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (druk nr 920) (nr 2)**

z dnia 30 listopada 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Zdrowia

– podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (druk nr 920) (nr 2)

30 listopada 2021 r.

Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (druk nr 920), obradująca pod przewodnictwem poseł **Anny Kwiecień (PiS)**, realizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (druk nr 920).

W posiedzeniu udział wzięli: **Tomasz Rzymkowski** sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki, **Maciej Miłkowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia wraz ze współpracownikami, **Dorota Gierej** zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, **Agata Ziółkowska-Serzycka** zastępca dyrektora Departamentu Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Sebastian Irzykowski** wiceprezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych, **Mariusz Kocój** ekspert Federacji Stowarzyszenie Zielonogórskie oraz **Wioletta Witkowska** prawnik w Zespole Radców Prawnych Naczelnej Izby Lekarskiej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jakub Stefański**, **Małgorzata Siedlecka-Nowak**, **Monika Żołnierowicz-Kasprzyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Maria Iwaszkiewicz** oraz **Urszula Sęk** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Anna Kwiecień (PiS):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie podkomisji. Stwierdzam w tym momencie kworum. Bardzo serdecznie witam panią poseł. Bardzo się cieszę. Właśnie od tego momentu możemy rozpocząć naszą pracę. Witam członków podkomisji, przedstawicieli rządu w osobach pana ministra Tomasza Rzymkowskiego reprezentującego Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz pana ministra Macieja Miłkowskiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia – witam równie serdecznie – oraz wszystkich zaproszonych gości. Bardzo serdecznie witam państwa.

Szanowni państwo, porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie senackiego projekt ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, druk nr 920. Chcę od razu państwu zakomunikować, że chciałabym, żeby dzisiaj odbyła się dyskusja. Nie będziemy jeszcze procedować w sensie legislacyjnym punkt po punkcie. Chcielibyśmy wysłuchać stanowisk zarówno jednego ministerstwa, jak i drugiego, bo musimy znaleźć konsens ponad podziałami. Po tym, jak panowie

ministrowie w krótkich słowach odniosą się do tej ustawy, przypomną też wcześniejsze ustalenia, które już wybrzmiały na posiedzeniu Komisji, tym, kiedy powoływaliśmy podkomisję. Chciałabym, żeby odniosła się do tego strona społeczna. Oczywiście głos w tej dyskusji mają państwo posłowie. Na zakończenie tej dyskusji chciałabym, żeby jeszcze raz głos zabrali panowie ministrowie. Tak to widzę.

Czy są jakieś uwagi do proponowanego porządku dziennego? Nie widzę zgłoszeń. Przystępujemy więc do realizacji porządku dziennego. Informuję, że wszystkie materiały są dostępne w wersji elektronicznej i na iPadach oraz zostały wysłane do posłów mailem.

Przypomnę, Komisja Zdrowia w dniu 15 września skierowała powyższy projekt ustawy do podkomisji nadzwyczajnej. Proponuję, aby właśnie w tym momencie rozpoczęła się dyskusja. Bardzo proszę o zabranie głosu pana ministra Miłkowskiego.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Maciej Miłkowski:

Dziękuję bardzo serdecznie, pani przewodnicząca. Tak jak już rozmawialiśmy o tym projekcie na poprzednim spotkaniu, nasze stanowisko, tak jak stanowisko rządu do uchwały Senatu, jest do tej ustawy pozytywne. Chcemy, żeby ta ustawa została przyjęta. Jednakże zgłaszaliśmy uwagi techniczne, technologiczne do tej ustawy, o których mieliśmy właśnie rozmawiać, w jaki sposób te przepisy wprowadzić w życie, żeby były jak najbardziej adekwatne do celu, który został przedstawiony, i żeby technicznie było to wykonalne.

Jak wiemy, w zakresie informatyzacji państwa wiele rzeczy jest realizowanych, między innymi karta szczepień, która w pewnym momencie będzie mogła być wykorzystana do tej ustawy, ale, zgodnie z tymi przepisami, które my projektujemy, nie chcemy uzupełniać dokumentacji szczepień z lat poprzednich wprowadzanych przez innych lekarzy z dokumentacji szczepienia do systemu informatycznego. Chcemy, żeby to weszło jednorazowo w późniejszym okresie. W związku z tym nie będzie to mogło być teraz podstawą, że dana osoba, dany kandydat jest zaszczepiony zgodnie z kalendarzem szczepień. Tak więc te przepisy nie mogą wejść od razu.

Jednocześnie trzeba to podkreślić, że uważamy, iż kryteria przyjęcia do żłobka i przedszkola, które są w ustawie, powinny być kryteriami rankingującymi i w żadnym wypadku nie powinny dyskwalifikować z tego, że dany kandydat nie może być w przedszkolu czy żłobku, tak jak to jest aktualnie. Nad poszczególnymi elementami będziemy rozmawiali. Oddam zatem głos ministerstwu.

Przewodnicząca poseł Anna Kwiecień (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz bardzo proszę pana ministra… Rozumiem, że mówiąc „ministerstwu" pan minister myślał o Ministerstwie Edukacji i Nauki. Tak, bardzo proszę. Ale zanim, panie ministrze, to ja bardzo przepraszam. Proszę wybaczyć takie faux pas. Jest z nami pani Dorota Gieraj, zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej, bo myślę, że to też bardzo ważny głos, w związku ze żłobkami, ale także z działalnością ministerstwa i zakresem zadań. I jest z nami pani Agata Ziółkowska-Serzycka, zastępca dyrektora Departamentu Zdrowia w MSWiA. Też bardzo serdecznie witam. A teraz bardzo proszę, panie ministrze. Pan minister Tomasz Rzymkowski.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki Tomasz Rzymkowski:

Bardzo dziękuję. Nasze poprawki mają charakter stricte legislacyjny, natomiast spróbuję to uzasadnić. Zgodnie z proponowanymi zmianami w postępowaniu rekrutacyjnym do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formie wychowania przedszkolnego kandydat będzie miał obowiązek legitymowania się dokumentem/oświadczeniem o posiadaniu przez kandydata wymaganych szczepień ochronnych lub dokumentem/oświadczeniem potwierdzającym przeciwwskazania do odbycia szczepień zgodnych z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia. Będzie przyjmowany na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego.

Dokument lub oświadczenie miałoby być dokumentem poświadczającym jedno z kryteriów branych pod uwagę na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego, łącznie z kryteriami, które w tej chwili już funkcjonują, czyli wielodzietność rodziny kandydata, niepełnosprawność kandydata, niepełnosprawność jednego z rodziców kandydata, niepełnosprawność obojga rodziców kandydata, niepełnosprawność rodzeństwa kandy-

data, samotne wychowywanie kandydata w rodzinie, objęcie kandydata pieczą zastępczą. Ta regulacja nie dotyczy oczywiście dzieci objętych obowiązkiem rocznym przygotowania przedszkolnego.

Jednocześnie należy zauważyć, że kryteria określone w art. 131 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, są również uwzględniane na różnych etapach postępowania rekrutacyjnego do publicznych szkół i placówek oświatowych. I właśnie zmiana dotycząca rozszerzenia tego katalogu od przedszkola do szkół podstawowych jest przedmiotem poprawek naszego ministerstwa.

Mając na uwadze powyższe, oprócz zastrzeżeń sformułowanych w art. 131 ust. 3a ustawy – Prawo oświatowe do projektu ustawy, nasza poprawka uzupełnia je o przepisy wyłączające stosowanie kryterium określonego w art. 132 ust. 2 pkt 8 w stosunku do niepełnoletnich kandydatów uczestniczących w postępowaniu rekrutacyjnym do publicznych szkół i placówek oświatowych, o których mowa w art. od 134 do 145 i w art. 147 ustawy – Prawo oświatowe. Ponadto w naszych poprawkach uzupełniono projekt ustawy o zmianę obejmującą obowiązujący art. 150 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe, polegającą na wskazaniu w tym przepisie dokumentu potwierdzającego spełnienie przez kandydata nowego kryterium, o którym mowa w art. 131 ust. 2 pkt 8 ustawy – Prawo oświatowe, który będzie dołączony do wniosku o przyjęcie do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formie wychowania przedszkolnego.

Ponadto jeszcze raczę dodać, że przepisy ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosują się po raz pierwszy w postępowaniu rekrutacyjnym na rok 2022/2023 i taką zmianę również proponujemy do projektowanej ustawy, żeby to było jasno określone, że ta rekrutacja startuje od nowego, pierwszego roku szkolnego, po przyjęciu tej ustawy. Zakładamy, że proces legislacyjny zakończy się, jak mniemam, na pewno do połowy czerwca, bo wówczas wiązałoby się to z konsekwencjami prawnymi. Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Anna Kwiecień (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy pani Dorota Gieraj chciałaby zabrać głos, odnieść się?

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Dorota Gieraj:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Ja na wstępie chciałabym przeprosić za nieobecność pani minister Barbary Sochy. Zbieżność różnych prac spowodowała, że nie mogła pojawić się osobiście, ale jeżeli pani przewodnicząca pozwoli, to ja przekażę opinię Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w tej kwestii, chociaż ona będzie powieleniem stanowiska rządu i też tego, co powiedział pan minister Miłkowski. To znaczy, przepisy, które zostały zaproponowane w projekcie dotyczącym ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, wydają się nam niewystarczające, żeby uzyskać to, co odczytujemy, że jest intencją projektodawcy, czyli żeby szczepienia wymagane kalendarzem szczepień były jednym z kryteriów objęcia dziecka opieką żłobkową.

Wydaje się nam, że konieczne jest uzupełnienie, poza tą propozycją dodania pkt 6a w art. 3a, w ust. 1, również art. 11, który mówi, co statut żłobka lub klubu dziecięcego powinien zawierać w szczególności, żeby rzeczywiście to zaświadczenie o wymaganym szczepieniu mogło być jednym z kryteriów ustalanym w liście rankingowej do przyjęcia dziecka do instytucji opieki. Tak na szybko nie potrafię państwu przekazać tej analizy, ponieważ jednocześnie procedowane były zmiany przy ustawie o rodzinnym kapitale opiekuńczym, a także do ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, gdzie zmiany dotyczyły samego rejestru, czyli zakresu danych koniecznych do wypełnienia przez podmiot prowadzący instytucję opieki. Tam zmiany dotyczyły zakresu danych. Potrzeba więc nam jeszcze chwili, żeby przeanalizować tę zmianę pod kątem wymaganych zaświadczeń czy one będą musiały również być zamieszczane w rejestrze żłobków.

Przewodnicząca poseł Anna Kwiecień (PiS):

Dobrze. Dziękuję bardzo. Czy ktoś zgłasza się do dyskusji? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Rajmund Miller (KO):

Dziękuję bardzo. Wysłuchałem tych państwa propozycji i uwag i mam pytanie jako lekarz. Proszę państwa, czy to będzie jedno z kryteriów czy też zakładamy, że niezaszczepienie będzie dyskwalifikowało, bo przecież o to nam chodzi, żeby… Ja wiem, że to jest może pewien rodzaj represji – ktoś powie – ale jeżeli państwo rozważycie ileś kryteriów i część tych dzieciaków dostanie się ze względu na niepełnosprawność, na sytuację materialną rodziny i jednocześnie zakwalifikujemy tam dziecko, które było nieszczepione, a inne niezaczepione nie będzie zakwalifikowane, no to mam pytanie: jak to będzie wyglądało?

Ja oczywiście nie zajmuję się kwalifikacją i nie znam procesu kwalifikowania do żłobka, ale proszę mi to w takim razie dokładnie powiedzieć, bo rozumiem, że będzie ileś kryteriów rozpatrywanych przez komisję, która będzie przyjmowała. W związku z tym, jeżeli szczepienie będzie tylko jednym z takich kryteriów, to będziemy mieli sytuację, w której… Ja wiem, że my chcemy zachęcić do szczepień, że to jest na razie droga do zachęcenia, ale to nie załatwi nam sprawy ewentualnych epidemii, konsekwencji tego, że wśród dzieci zdrowych będą dzieci niezaszczepione i ewentualnie chore. Mam takie wątpliwości. Jeżeli można państwa prosić o odpowiedź na to pytanie.

Przewodnicząca poseł Anna Kwiecień (PiS):

Czy ktoś chce się odnieść? Ministerstwo Zdrowia.

Podsekretarz stanu w MZ Maciej Miłkowski:

Ja przedstawiłem, że nasze stanowisko jest jednak takie, że to jest kryterium rankingujące. Nie można żadnego obywatela, nawet jeżeli jest nieszczepiony, nie przyjąć chociażby na operację ratującą życie czy karetka pogotowia nie może nie wyjechać do osoby niezaszczepionej. Zatem kryteria rankingujące, ponieważ staramy się bardzo mocno, każdymi metodami wzmacniać przekaz o zasadności szczepienia. Te akurat szczepienia z kalendarza szczepień są obowiązkowe, ale również każde wzmocnienie tego przekazu jest dla nas bardzo istotne. Dlatego bardzo popieramy ten projekt ustawy właśnie dokładnie w tym zakresie. W związku z tym odpowiedź: tak według nas może się zdarzyć, że osoba dostanie się mimo tych kryteriów rankingujących do żłobka.

Przewodnicząca poseł Anna Kwiecień (PiS):

Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Rajmund Miller (KO):

Panie ministrze, musimy to jakoś rozwiązać, dlatego że to są przecież szczepienia obowiązkowe. Niezaszczepienie podlega karze chyba do 5000 zł. Mamy więc tu pewien paradoks. Z jednej strony, traktujemy to jako… Ja rozumiem, bo trzeba ludzi zachęcać do tego, ale z drugiej strony, mamy sytuację, w której akceptujemy to, że ktoś łamie prawo i traktujemy to jako jedno z kryteriów nieprzyjęcia do żłobka. Według mnie, tak na logikę to się kłóci.

Przewodnicząca poseł Anna Kwiecień (PiS):

Proszę, pani poseł.

Poseł Józefa Szczurek-Żelazko (PiS):

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, myślę, że każdemu z nas tu obecnych na sali zależy na tym, aby wskaźnik wyszczepień dzieci i młodzieży w Polsce był jak najwyższy, bo to gwarantuje zdrowie populacyjne i powinniśmy podejmować wszelkie działania, żeby takie wskaźniki osiągać. Natomiast odnosząc się do kwestii dyskredytowania dziecka niezaszczepionego w przypadku ubiegania się o miejsce w żłobku czy przedszkolu publicznym, mam pewne wątpliwości, dlatego że, po pierwsze, wiemy doskonale, że mogą wystąpić sytuacje, które uniemożliwiają wyszczepienie dziecka w terminie. To nie znaczy, że całkowicie to dziecko jest zwolnione od szczepień, ale czasami bywają takie sytuacje, że okresowo nie może mieć wykonanych wszystkich szczepień wynikających z kalendarza szczepień.

Po drugie, w obecnej sytuacji, jaką mamy w kraju, składanie tego jako obowiązku czy wpisywanie w ustawę jako bezwzględny wymóg, który daje możliwość uczestnictwa dziecka w opiece w żłobku czy przedszkolu, może spowodować wręcz odwrotny efekt.

Wiemy, że w tej chwili odbywa się wiele rożnych dyskusji na temat szczepień i wiele środowisk podkreśla, że przymuszanie takimi nakazami, jakimi są zapisy ustawy, może spowodować reakcję odwrotną. Zatem ja jestem zwolennikiem przekonywania, argumentowania, pokazywania, że jest to niezwykle ważne i należy się podporządkować temu prawnemu obowiązkowi szczepień, natomiast wykluczanie tych dzieci… Zwróćcie państwo uwagę na to, że to często jest decyzja rodziców, natomiast my dzieci wykluczamy z możliwości uczestniczenia w tej opiece nad dzieckiem w żłobku czy przedszkolu. Wydaje mi się więc, że to jest za daleko idące.

Natomiast nie bardzo zgadzam się z panem posłem, że to jest nielogiczne, jeżeli jest obowiązek szczepień, a z drugiej strony my nie wymagamy tego przy kwalifikowaniu do żłobka czy przedszkola. Jeżeli ktoś nie realizuje prawa tego dziecka, bo to jest prawo dziecka… Dziecko ma prawo do ochrony zdrowia, w tym przypadku w postaci szczepień i jeżeli rodzice nie realizują tego prawa, to są odpowiednie postępowania administracyjne, sądowe, które nakładają pewne rygory na rodziców w tym zakresie. Natomiast wydaje mi się, że obligatoryjność tego zapisu może przynieść więcej szkody niż pożytku i dlatego też skłaniam się ku temu, co pan minister Miłkowski czy pan minister Rzymkowski mówili, żeby to jednak było jedno z kryteriów, które bierze się pod uwagę przy kwalifikowaniu dzieci do żłobka, a nie bezwzględny wymóg. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Kwiecień (PiS):

Dziękuję bardzo. Myślę, że to jest bardzo rozsądny głos w dyskusji, bo zdajemy sobie z tego sprawę, że właściwie to te zasady rankingowe, tak naprawdę, będą determinować, które dzieci będą trafiać, a które nie. Natomiast myślę, że ta obligatoryjność i bezwzględność, to tak jak pani poseł przed chwilą podkreśliła – ja też absolutnie z tym się zgadzam – przyniosłaby chyba efekt dokładnie odwrotny. Myślę wręcz, że pojawienie się takiej opcji i ten ranking mają działanie pozytywne, wzmacniające pozytywny przekaz odnośnie do obowiązku szczepień. Natomiast w sytuacji, kiedy pojawi się ten przymus, będzie to miało jakiś negatywny oddźwięk. Wydaje mi się w związku z tym, że niestety, efekt jaki chcemy osiągnąć dzięki tej ustawie, dzięki tym zmianom, może być dokładnie odwrotny. Dlatego myślę, że to stanowisko Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji i Nauki, wyrażone przez panów ministrów, jest jak najbardziej pozytywne.

Czy ktoś z państwa jeszcze chce zabrać głos? Nie... Tak, bardzo proszę.

Legislator z Biura Legislacyjnego Urszula Sęk:

Zrozumieliśmy z wypowiedzi panów ministrów, że są jakieś poprawki. Czy my moglibyśmy jako Biuro Legislacyjne poznać je wcześniej, żeby je przeanalizować na następne spotkanie i mieć już wyrobione zdanie? Być może jeszcze coś nam się nasunie po lekturze tych poprawek i chcielibyśmy ewentualnie dodać…

Przewodnicząca poseł Anna Kwiecień (PiS):

Pani mecenas, myślę, że jak najbardziej, ale bardzo proszę pana ministra.

Sekretarz stanu w MEiN Tomasz Rzymkowski:

Pani przewodnicząca, my tutaj rozmawialiśmy z panem ministrem, że wypracujemy po prostu wspólny pakiet poprawek w ramach rządu i przekażemy państwu do dalszych prac.

Legislator Urszula Sęk:

Prosiłabym, żeby przed następnym posiedzeniem, żeby chociaż jeden dzień wcześniej dostać…

Sekretarz stanu w MEiN Tomasz Rzymkowski:

Tak, dokładnie. Tak byśmy zrobili, bo wydaje mi się, że ułatwi to pracę i wymianę poglądów między nami.

Przewodnicząca poseł Anna Kwiecień (PiS):

No to nic bardziej pozytywnego nie mogłam usłyszeć niż to, że państwo wspólnie wypracują te poprawki. Ja bym jeszcze bardzo prosiła, żeby z tymi poprawkami zapoznać też Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, żeby panie też miały szansę spojrzeć na te poprawki. Bardzo więc proszę, żeby wszyscy – przepraszam, że tak powiem – wedle tego

ustalenia opracowali i przekazali to do sekretariatu. Gdy już to będzie przepracowane, przygotowane, sekretariat poinformuje moją skromną osobę, ustalimy wtedy termin posiedzenia, na którym już bezpośrednio przejdziemy do procedowania artykuł po artykule.

Czy tak może być? Czy panie się zgadzają? Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MZ Maciej Miłkowski:

Jeszcze, jeśli można, jeżeli są jakieś poprawki poselskie, propozycje zmian, żeby też je do nas przekazać, to wtedy od razu będziemy się zastanawiali rządowo nad tym.

Przewodnicząca poseł Anna Kwiecień (PiS):

Super.

Poseł Rajmund Miller (KO):

Jeżeli można na koniec. Ja zadawałem państwu te pytania celowo, dlatego że wiem, że łatwiej jest zachęcić. Jeśli państwo przeczytają uzasadnienie, to jest nie tylko nasz problem. W trybunale europejskim zdaje się Czechy stanęły przed takim problemem, że wprowadzono obowiązek i w związku z tym zostały zaskarżone o naruszanie praw człowieka właśnie za ustawę, która mówi o szczepieniach. Takie jest uzasadnienie do tej ustawy. Ja nie jestem przeciwko temu, co państwo proponujecie, tylko dlatego zadawałem te pytania, żeby to jak najlepiej przygotować.

Przewodnicząca poseł Anna Kwiecień (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Myślę, że możemy zamknąć dyskusję. Szanowni państwo, informuję, że na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Dziękuję państwu bardzo.

Zamykam posiedzenie podkomisji.